

LLENGUA CATALANA I LITERATURA	
NOM DE LA PROFESSORA	Maria Clara Calsina Aris Aina Milà Solé
NIVELL	1r de batxillerat
MAIL DE CONTACTE	mariacarla.calsina@ducdemontblanc.cat aina.mila@ducdemontblanc.cat

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES
Competència 1 Explicar i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del coneixement de la realitat plurilingüe i pluricultural de Catalunya i d'Espanya, i les seves varietats dialectals, així com de la reflexió sobre els fenòmens del contacte entre llengües, per afavorir el raonament interlingüístic, refutar els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de patrimoni cultural. Competència 2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, mitjançant la captació del sentit general i la informació rellevant, de la identificació del punt de vista i la intenció de l'emissor, i la valoració de la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar críticament les possibilitats de gaudi i lleure. Competència 3 Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent als textos acadèmics, amb el rigor, la coherència, la fluïdesa i el registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals, com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials. Competència 4

Comprendre, interpretar i valorar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, integrant la informació explícita i fent les inferències necessàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos.

Competència 5

Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, amb especial atenció als gèneres discursius de l'àmbit acadèmic i amb regulació dels iguals i autoregulació autònoma, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a propòsits comunicatius concrets.

Competència 6

Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la adoptant un punt de vista crític i personal alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual, especialment en el marc de la realització de treballs d'investigació sobre temes del currículum.

Competència 7

Seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències lectores, per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.

Competència 8

Llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura catalana, castellana i hispanoamericana, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals, per establir vincles entre textos diversos que configurin un mapa cultural i eixamplin les possibilitats de gaudir de la literatura i de crear textos d'intenció literària.

Competència 9

Consolidar el coneixement explícit i sistemàtic sobre l'estructura de la llengua i

els usos i aprofundir-hi, i reflexionar de manera autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.

Competència 10

Posar les pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, de la resolució dialogada dels conflictes i de la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i rebutjant els abusos de poder mitjançant la paraula per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge.

SABERS

Les llengües i els seus parlants

- Detecció i rebuig de prejudicis i estereotips lingüístics en diferents textos i situacions.
- Anàlisi dels fenòmens del contacte entre llengües: bilingüisme, préstecs i interferències; comparació entre diglòssia lingüística i diglòssia dialectal; argumentació al voltant del paper actual de les xarxes socials i els mitjans de comunicació, en situacions personals, acadèmiques i socials.
- Anàlisi i defensa dels drets lingüístics en el context de la seva expressió en lleis i en declaracions institucionals.
- Causes i conseqüències de la convivència entre llengües per mitjà de diversos models.

Diferenciació entre llengües minoritàries i llengües minoritzades en situacions reals.

Argumentació al voltant de la sostenibilitat lingüística en el context social i acadèmic.

- Identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i formulació de formes d'evitar-los, tant a l'aula com a la vida quotidiana de l'alumnat i als mitjans de comunicació.

Comunicació

Aplicació d'estratègies de producció, comprensió i anàlisi crítica de textos orals,

SABERS

escrits i multimodals de diferents àmbits amb atenció conjunta als aspectes següents:

Context

- Observació, identificació i descripció dels components del fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació. Aplicació de la reflexió en textos orals, escrits i multimodals dels àmbits acadèmic, social i dels mitjans de comunicació.

Gèneres discursius

- Anàlisi i aplicació en textos orals, escrits i multimodals de les propietats textuais (adequació, coherència, cohesió i correcció) i dels gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu (textos acadèmics) i de l'àmbit social (xarxes socials i mitjans de comunicació).

Processos

- Participar en interaccions orals i escrites de caràcter formal, amb especial atenció als moments de prendre i cedir la paraula i de la cooperació conversacional i la cortesia lingüística, en situacions d'ús de la llengua acadèmica i social.

- Comprensió del sentit global i de les relacions entre les diverses parts, selecció i retenció de la informació rellevant, identificació de la intenció de l'emissor, detecció i rebutj dels usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal i valoració de la forma i el contingut del text, en textos orals i multimodals procedents de diverses fonts, especialment de contextos acadèmics, dels mitjans de comunicació i dels mitjans de comunicació socials.

- Planificació i cerca de la informació, textualització i revisió, adequació a l'audiència i al temps d'exposició, amb especial atenció als elements no verbals, als trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal i de la deliberació oral argumentada, en el context de la producció de textos orals pertanyents a l'àmbit acadèmic i social.

- Identificació del sentit global del text i anàlisi de la relació entre les parts i de la intenció de l'emissor; detecció i rebutj dels usos discriminatoris del

SABERS

llenguatge verbal i icònic, i valoració de la forma i el contingut del text, en textos escrits i multimodals procedents de diverses fonts, especialment de contextos acadèmics, dels mitjans de comunicació i dels mitjans de comunicació socials.

- Elaboració de textos escrits i multimodals atenent el seu procés: planificació, redacció, revisió i edició, correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica, en el context de la producció de textos escrits pertanyents a l'àmbit acadèmic i social.

- Cerca autònoma i selecció d'informació procedent de fonts diverses amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de la informació reelaborada de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual amb citació precisa de les fonts; detecció de notícies falses, distorsió i manipulació informativa, i verificació de fets en situacions diverses dels àmbits personal, social i acadèmic.

Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics

- Reconeixement, anàlisi i ús de recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació en textos diversos.

- Reconeixement, anàlisi i ús de connectors, marcadors discursius i procediments anafòrics que contribueixen a la cohesió del text en textos diversos.

- Reconeixement, anàlisi i ús de relacions entre les formes verbals i nominals com a procediments de cohesió del text, amb especial atenció a la valoració i la utilització dels temps verbals, als elements lèxics i a la morfosintaxi en textos diversos.

- Reconeixement, anàlisi i ús de la correcció lingüística i revisió ortogràfica, gramatical i tipogràfica dels textos. Ús eficaç de diccionaris, de manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital en textos diversos.

- Reconeixement, anàlisi i ús dels signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit i de la seva relació amb el significat en textos

SABERS

diversos.

Educació literària

Lectura autònoma: processos i estratègies

- Lectura d'obres rellevants de la literatura universal contemporània que suscitin reflexió sobre el propi itinerari lector, així com la inserció d'aquestes obres en el debat interpretatiu de la cultura, amb especial atenció als aspectes següents:

- Selecció de les obres amb l'ajuda de recomanacions especialitzades.

Lectura guiada: processos i estratègies

- Lectura i anàlisi de clàssics de les literatures catalana i castellana des de l'edat mitjana fins a l'últim quart del segle XIX, a partir d'itineraris temàtics o de gènere, amb especial atenció als aspectes següents:

Anàlisi dels elements constitutius del gènere literari i de la seva relació amb el sentit de l'obra, i dels efectes d'aquests elements i dels seus recursos expressius en la recepció del lector.

- Utilització de la informació sociohistòrica, cultural i artística per interpretar les obres i comprendre el lloc que ocupen en la tradició literària.

- Establiment de vincles intertextuals entre obres i altres manifestacions artístiques en funció de gèneres, temes, tòpics, estructures i llenguatges. Reflexió al voltant dels elements de continuïtat i ruptura. Gèneres: novel·la, narració breu, teatre, poesia, assaig, etc. Temes: amor, amistat, mort, viatge, etc. Tòpics: amor post mortem, beatus ille, carpe diem, donna angelicata, homo viator, locus amoenus, memento mori, omnia mors aequat, tempus fugit, theatrum mundi, ubi sunt, vita flumens, etc.

- Expressió argumentada de la interpretació dels textos, integrant els diferents aspectes analitzats i atenent els seus valors culturals, ètics i estètics. Lectura amb perspectiva de gènere.

- Lectura expressiva, dramatització i recitat d'obres i fragments literaris atenent els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats.

SABERS

Reflexió sobre la llengua

- Relació entre la forma (categories gramaticals i relacions estructurals) i el significat de les paraules i els sintagmes (funcions sintàctiques, funcions semàntiques / papers temàtics i estructura informativa de l'oració simple i l'oració composta), en funció del propòsit comunicatiu.
- Ús de procediments d'adquisició i de formació de paraules i reflexió sobre els canvis en el significat; reflexió al voltant de les relacions semàntiques entre paraules; els valors denotatius i connotatius en funció de la seva adequació al context i al propòsit comunicatiu.
- Ús autònom de diccionaris, manuals de gramàtica i altres fonts de consulta per obtenir informació gramatical de caràcter general encarat a la millora de la comprensió i l'expressió orals i escrites.

FUNCIONAMENT DE LA MATÈRIA

Curs pràctic i funcional. Presentació de les activitats amb suport digital. Llibre de llengua per a tot el batxillerat: Llengua catalana Batxillerat programa Celestina Vigneuax, Barcanova Innova.

L'acreditació de la lectura és un requisit indispensable per aprovar la matèria:

Episodis amorosos Tirant lo Blanc, Joanot Martorell (selecció de capítols)

Còctel de contes per treballar la literatura catalana des del Modernisme

Previsió de material de suport per consolidar l'ortografia bàsica.

Suport lingüístic a l'aula i individual (faltes comunes i interferències lingüístiques).

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- Establir connexions i relacions entre els coneixements i les informacions adquirides.
- Usar la llengua segons la situació comunicativa.
- Actitud a l'aula i participació.
- Lliurament de tasques individuals i grupals.

- Autonomia en l'aprenentatge.
- Ús d'eines digitals i no digitals per a la creació de contingut relacionat amb el currículum de la matèria.
- Comprensió lectora.
- Expressió escrita amb rigor, claredat i bon ús de les propietats textuais i les regles d'ortografia bàsiques.

CRITERIS I INSTRUMENTS DE QUALIFICACIÓ

100 % competències d'àmbit (90% proves i 10% exercicis puntuables)

Per poder assolir les competències de l'avaluació és condició necessària la superació de la prova de la lectura obligatòria.